

Žodynas, įeisiantis į šalies istoriją

„Su profesoriumi Jonu Šurkumi esam akmeniškiai, norėjosi ką nors palikti po savęs. Tiesa, tokiam veikalui parengti reikia labai daug kantrybės, užsispyrimo. Todėl ir sakau, kad tai - viso mano gyvenimo darbas, turintis išliekamąją vertę“, - sako „Metų vadovas 2005“, Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės direktorius dr. Valentinas Mačiulis, kartu su kolegomis pirmą kartą šalies medicinos istorijoje išleidęs Enciklopedinį psichiatrijos terminų žodyną.

- Sakote, kad Enciklopedinio psichiatrijos terminų žodyno surinkimas ir išleidimas yra viso jūsų gyvenimo darbas. Kiek metų prirėkė, kad jis išvystytų dienos šviesą?

- Prieš dvidešimt metų (1996 m. - red. past.) išleidau trumpą Psichiatrijos terminų žodyną. Bet jis nebuvo toks išsamus, skirtas labiau studentams, todėl vis kirbėjo mintis parengti enciklopedinį žodyną. Po dvejų metų profesorius Jonas Šurkus

darbus reikia baigti. Gal ir būtume išleidę žodyną anksčiau, bet teko nemažai dirbti su kalbininkais, kad būtų pasiektas konsensusas.

- Šiam žodynui atsirasti įtakos turėjo graži idėja. O medikų visuomenėje buvo jaučiamas jo poreikis?

- Trumpas psichiatrijos terminų žodynas nepatenkino profesinės medicinos literatūros poreikio. Matydami didelį medikų, teisininkų, socialinių darbuotojų ir visuo-

“

Žodynai, kaip sakoma, nesibaigiantis procesas, juos reikia nuolat pildyti. Pailsėjus, gal bus galima ir tuo užsiimti (juokiasi). Juk atsiranda nauji terminai, kuriuos reikia įtraukti.

buvo pradėjęs jį rinkti, o aš pažadėjau jam, kad baigsiu pradėtą darbą. Prie mūsų prisijungė ir docentė Aldona Lapytė. Taip viskas ir prasidėjo prieš aštuoniolika metų. Tai iš tiesų viso mano gyvenimo darbas.

Neslėpsiu, buvo momentų, kai galvojau jog viską metu. Buvau taip persisotinęs ir pavargęs nuo to žodyno, kad net dvejus metus neprišaliečiau. Bet, kaip sakoma, pradėtus

menės susidomėjimą psichiatrija, į enciklopedinį žodyną įtraukėme naujų sąvokų, sukūrėme nemažai tarptautinių terminų lietuviškų atitikmenų, papildėme jį naujomis psichiatrijos sąvokomis. Žinoma, šis leidinys pirmiausia skirtas specialistams - įvairių sričių gydytojams, slaugytojoms. Tačiau domėjimasis psichiatrija jau seniai peržengė profesines ribas. Apie įvairius psichikos

sutrikimus rašo žurnalistai, rašytojai, kuriami kino filmai. Tai rodo, kad nusimanyti apie psichiatriją svarbu ne tik psichologams, socialiniams darbuotojams, teisininkams, bet ir platesnei visuomenės daliai. Šios žinos, galima sakyti, yra neatsiejama bendros tautinės kultūros dalis.

- Lietuvos medicinos istorijoje toks žodynas pirmas. Ar yra dar šalių, kurios turėtų tokius žodynus?

- Na, tokius žodynus, tik dar platesnius, leidžia Jungtinės Amerikos Valstijos, Prancūzija, Didžioji Britanija. Tiesa, prie jų dirba šimtai psichiatrų. Mūsų kol kas pirmas bandymas, kuris, be abejo, įeis į istoriją. Manau, kad artimiausius dešimt metų žodynas bus labai populiarus. Jame sudėta daugiau nei devyni tūkstančiai terminų. Be abejo, ne viskas. Bet žodynai, kaip sakoma, nesibaigiantis procesas, juos reikia nuolat pildyti. Pailsėjus, gal bus galima ir tuo užsiimti (juokiasi). Juk atsiranda nauji terminai, kuriuos reikia įtraukti. O kai sukurtas geras pagrindas, žodyno struktūra, darbas vyks kur kas lengviau. ●

KALBINO EVELINA MACHOVA